En dan ook nog naar de psycholoog

Bijdragen van de medisch psycholoog bij de behandeling van allochtone kinderen met DM

Rosalie Koolen; klinisch psycholoog/
kinder- en jeugdpsycholoog
Slotervaartziekenhuis, Amsterdam

Rotterdam; 22-11-2012

De allochtone jongere met DM….?

Overzicht presentatie

- Ontwikkelingspsychologie
- Transculturele kennis
- Oplossingsgerichte aanpak

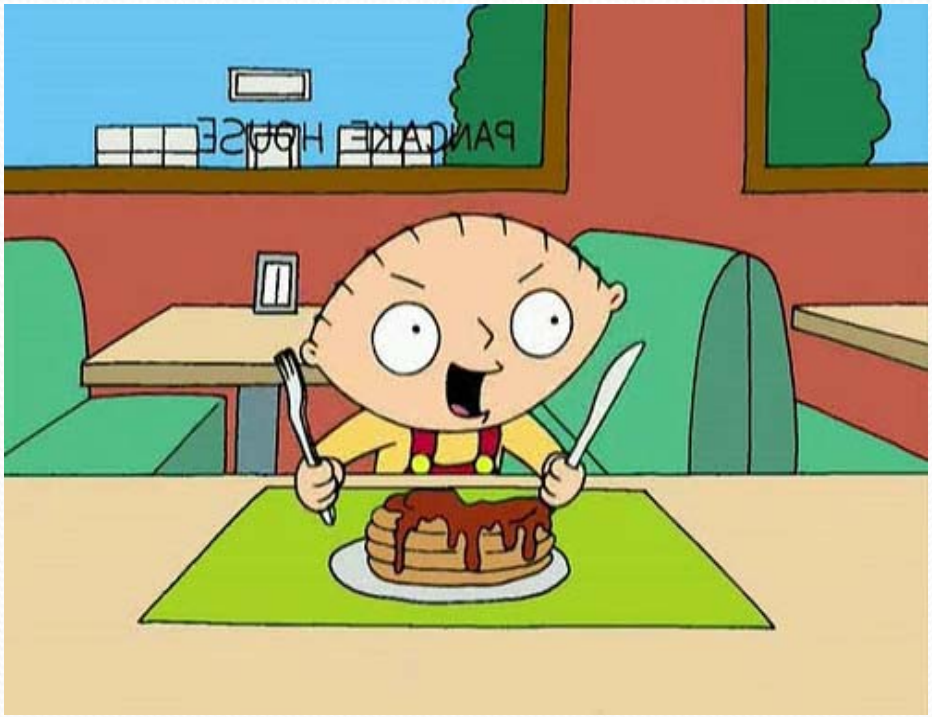

Take home message

- Neem afstand van gedrag dat u niet (meteen) begrijpt
- Werk in team verband om meerdere invalshoeken te hebben.
- Zou oplossingsgericht werken iets voor u kunnen zijn?
- Werk actief aan uw eigen burn-out preventie !

Zelfmanagement….?

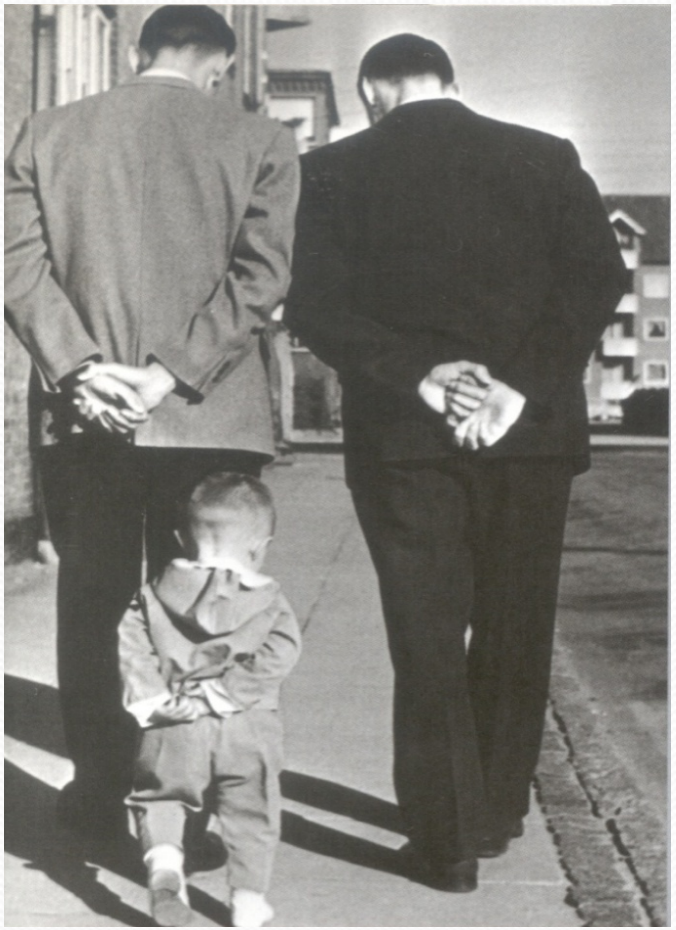

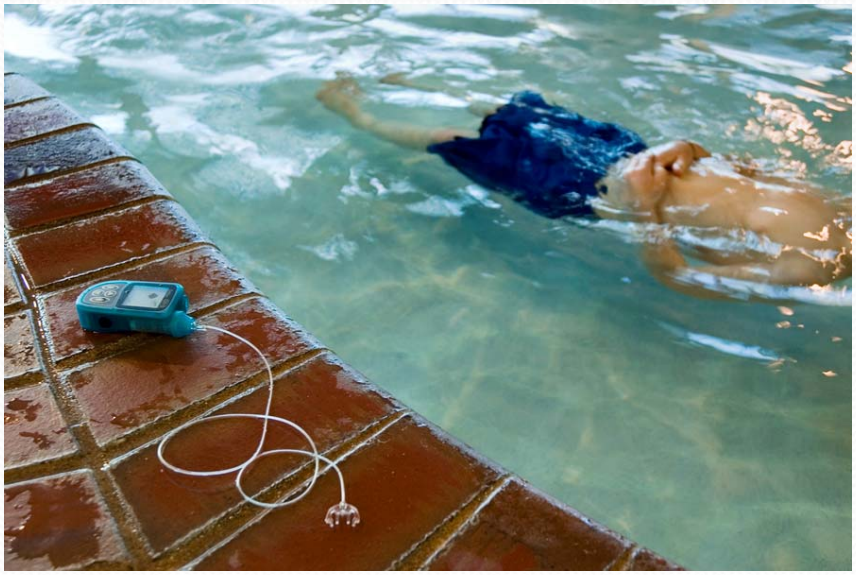

Fases in een kinderleven

- 0-3 jaar;
- Veilige hechting met ouderfiguren;
- Ontwikkeling van autonomie

Dilemma`s bij 0-3 jr

- Kind:
- Nog geen begrip mogelijk vd noodzakelijke pijnlijke handelingen
- “noodzakelijke” machtsstrijd rondom eten vermengd zich met noodzaak tijdige voeding.

- **Suggesties**:
- Betrekken bij behandeling als mogelijk ; kiezen spuitplek; kiezen aangeboden eten; wat te doen na spuiten.

Ouders bij 0-3 jr

- Na horen vd diagnose emoties combineren met adequaat handelen.
- Zien te ontdekken bij het jonge kind wat temperament is en wat aan ziekte gerelateerd.
- Kind adequaat behandelen voor de DM en kansen bieden andere ontwikkelingstaken.

Suggesties:

- gezinsfunctioneren goed blijven bezien.
- Ouders lotgenote kontakt; zeker een-ouder gezinnen.
- Zo nodig ouder-kindinteractie behandeling.
- Jaarlijkse evaluatie functioneren

4-6 jaar;

Exploratie vd wereld buiten het gezin

- Eerste stapjes in schoolwereld
- Veilig leren voelen buiten het gezin
- Oorzaak-gevolg denken op concreet niveau
- Mee doen aan groepsspelletjes
- Leeftijdgenootjes worden belangrijk

Dilemma`s 4-6 jr

- Kind;
- denken over oorzaak DM; schuld?
- Anderen buiten gezin confrontatie met DM
- Spanning-> moeite separatie

Suggesties:

- Geleidelijk mee gaan werken aan zorg onder supervisie
- Nieuwsgierigheid ‘gebruiken’

Ouders 4-6 jr

Dilemma`s

- Oppassen te hoge verwachtingen
- Zorg moeten delen met andere volwassenen zoals school, sport; overblijfmoeders

- **Suggesties**

- Realistische kennis over vermogens kinderen .
- Ondersteuning in loslaten vd zorg aan andere volwassenen.
- Zo nodig individuele ; gezins therapie (altijd maatwerk).

7-9 jr

- Ontwikkeling van intelligentie; sportieve vaardigheden; creatieve vaardigheden.
- Spiegelen aan andere kinderen; zelfde willen zijn.
- Vriendschappen belangrijk
-

- <u>Taken bij DM</u>

- Meer kennis over DM
- Hygienisch omgaan met materiaal
- Leren plannen , vooruitdenken want meer en meer buiten gezichtsveld ouders

<u>Voor ouders:</u>

- Dilemma van loslaten versus noodzakelijke supervisie;
- Voorzichtigheid bij al te overaangepast gedrag van kinderen!

Aandachtspunten 7-9 jr

- Kind komt meer centraal te staan in behandeling
- Kind leert te vertrouwen op eigen signalen.
- Plek temidden van leeftijdgenoten

- Zeer diverse aanpak bij stagnatie denkbaar.
- Oplossingsgerichte aanpak kan goed helpen bij verbeteren zelfzorg en en zelfvertrouwen.

10-12 jr

Ontwikkelingen

- Langer bezig kunnen zijn met taken.
- Ontdekken van talenten
- Hormonale veranderingen beginnen
- Ondanks beginnend stoer gedrag nog sterke emotionele binding aan ouders.

Dilemma`s voor DM

- Ondanks goede inzet kunnen fysiologische veranderingen goede instelling bemoeilijken
- In fase van ‘goed presteren ’ is mindere instelling frustrerend
- Optreden prikangst; angst hypo`s; nadenken over toekomst en complicaties
- In gezin stress rondom dilemma loslaten bij minder goede instelling

Suggesties

- Goede educatie over wisselwerking fysiologie –DM
- Gerichte aandacht voor kind en ouders in deze stressvolle tijd(maatwerk).
- Lotgenoten kontakt
- Anticipatie op middelbare schoolfase
- Voor ouders: leiding geven en beslissen als nodig!
- Regels en grenzen blijven belangrijk

13-17 jr

Jongere

- Toename autonomie; zelfbeheersing; abstract kunnen denken; bewust worden van lijf en wat daarin rondgaat.
- Belang van leeftijdgenoten
- Experimenteren en eventueel risicovol gedrag
- Verdere keuzes op pad van scholing en relaties

Consequenties voor Dm

- Ontregeling van DM door 'normale' veranderingen alsook experimenteer gedrag
- Houden aan (strenge) regels terwijl 'morgen-bestaat-niet-opvatting '
- Anders dan andere leeftijd genoten is soms "ramp"

Suggesties

- tja….

  eetstoornissen?negatief zelfbeeld?vermijding van alles dat met DM te maken heeft? Meesters in redeneren ….

  Enz enz enz…

  En bij dat alles zal een adolescent zelf zelden om hulp vragen en beroepshalve moeten protesteren als anderen ingrijpen. .

  Voorwaar een uitdaging!

Bij pubers

- Houdt het verschil helder tussen Belangrijk en Lastig
- Richt je op Belangrijk en niet op Lastig
- Besef: zonder weerwoord/protest is het pas echt risicovol!

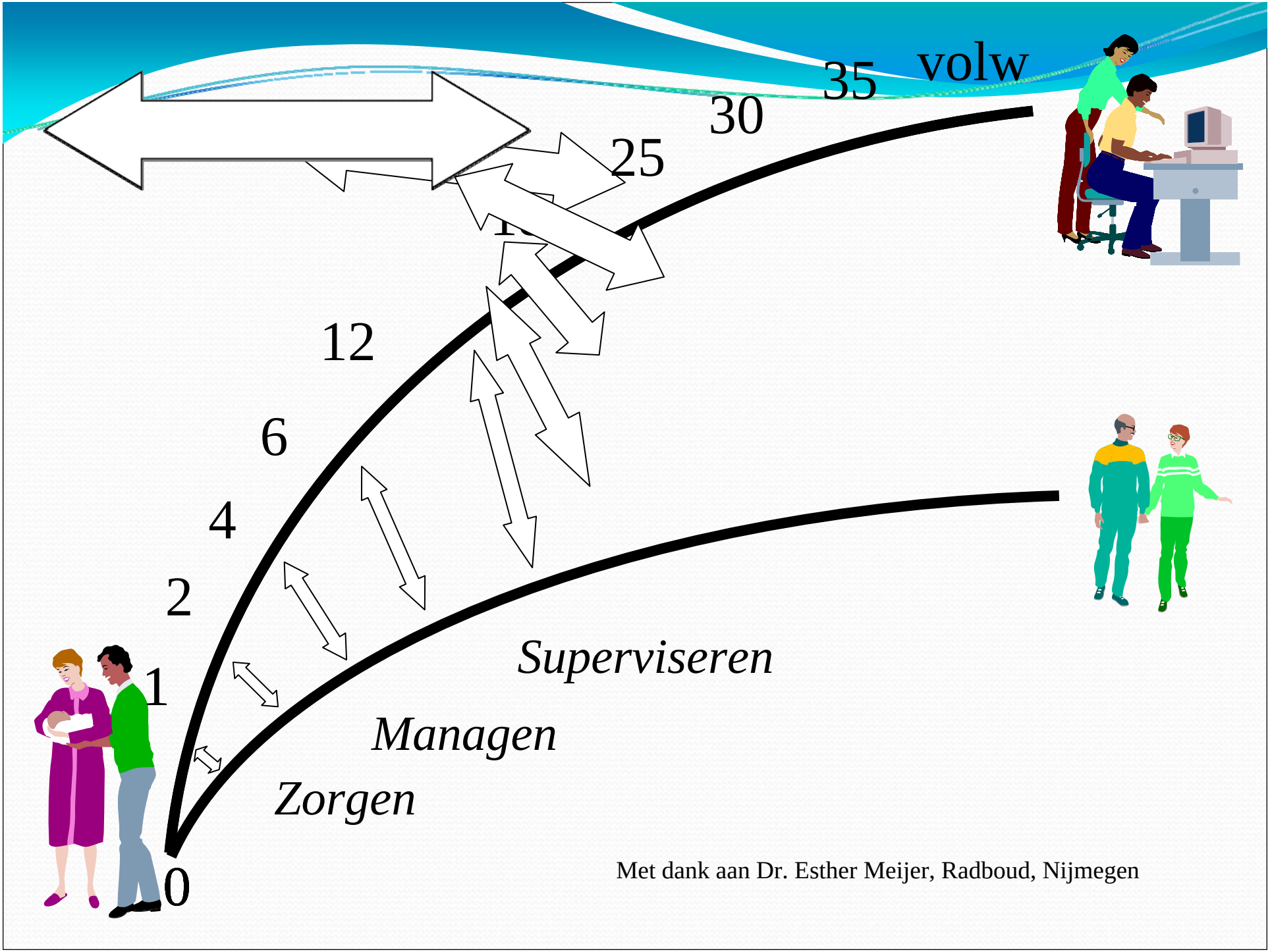

Met dank aan Dr. Esther Meijer, Radboud, Nijmegen

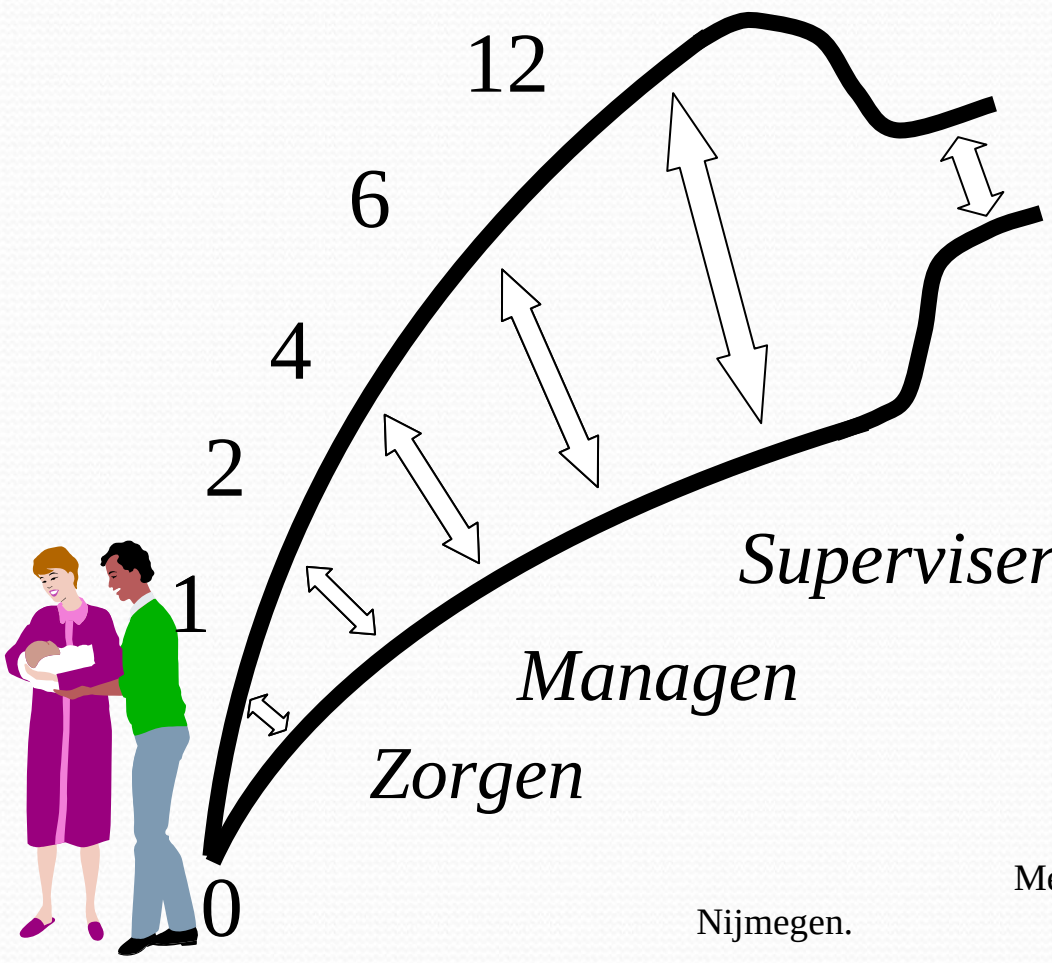

Met dank aan Dr. Esther Meijer, Radboud , Nijmegen.

Allochtone jongere: aandachtspunten

Jongere

- Effecten van migratie over de generaties
- In welke levensfase van het kind vond migratie plaats?
- Was de migratie voorbereid of acuut?
- Slaagt het gezin in maken van een nieuw evenwicht?
- Spreken de ouders voldoende Nederlands?

Ouders

- Getraumatiseerd door (acute) migratie?
- Zijn basisbehoeftes vervuld?
- Is aanpassing aan NL mogelijk/ gewenst?
- Visie op gezondheid en ziekte
- Visie op hulpverlening; rollen geheimhouding!

Aandachtspunten voor hulpverleners

- Bent u bekend met achtergrond van jongere en zijn gezin.
- Kent u enigszins de gebruiken die passend zijn ?
- Bent u bekend met omstandigheden ttv ontstaan DM?
- Kent u uw eigen opvattingen?

Oplossingsgerichte therapie

- Uitgangspunt is aanvaarden vd mening vd betrokkene.
- Werken naar gewenste situatie
- Zoeken naar momenten waarop gewenste gedrag al eens optrad
- Meer doen van gewenste gedrag!
- Complimenten geven over gedrag dat gewenste situatie benadert
- Afhankelijk van getoonde 'openheid' aan het werk gaan.

- Oei… wat is dat wennen….!

Eigen onderhoud

- <u>Burnout preventie!</u>

- Teamwork
- Chroniciteit vraagt ook veel vd behandelaren
- Bijscholing

Met dank aan

- Foto`s:
  www.teresaollila.com